

De louterende kracht van het zingen

De Branding had een ontmoeting met vrijeschool-ouder en zangpedagoge Cileke Angenent. Cileke ontwikkelde en schoolde haar stem in zeer diverse richtingen. Zij trad op met klankimprovisatie en opera en oratorium. Zij vertolkte onder andere de hoofdrol in de opera Orpheus en Eurydice van Gluck, het Requiem van Vivaldi en de Johannes Passion van Bach. En treedt nu veel op met o.a. het OriOntriO (zang/ piano /cello).

Haar zangervaring begon met het Roy Hart Theatre en de studie muziek-therapie, klassieke en lichte muziek. Daarna vond ze uiteindelijk de inspiratiebron waar ze sinds de laatste 20 jaar mee bezig is : die van "De School van de Stemonthulling" van V. Werbeck-Svärdström.

Gevraagd naar wat zij beschouwt als het DOEL van de zang, noemt ze het zingen een scholingsweg, een middel om te komen tot loutering van de ziel. Ze zingt niet zozeer om het publiek te behagen, maar middels deze scholingsweg heeft ze leren ervaren dat de toon uit het onhoorbare komt, waardoor het fysieke lichaam als een spiegel kan worden. "Zo leer je de werking van verschillende fenomenen ontdekken. Wat je probeert is, om iets van de kosmische ordening die muziek in zich draagt op aarde te krijgen. Dat proces, die weg, wordt dan het doel waardoor je je laat leiden", zegt ze. "Deze weg is persoonlijk voor ieder mens en elke stem". In haar zanglessen gaat het ook om het gewaarworden van de fenomenen die met adem, klankruimte, toonhoogten en articulatie te maken hebben." Zo ontdek je je sterke en zwakke kanten van je kwaliteiten. En dan kan je vervolgens op liefdevolle wijze gaan werken aan een gezond evenwicht in het zingen".

Valborg Werbeck-Svärdström

De Zweedse zangeres Valborg Werbeck-Svärdström (1879-1972) kwam tijdens haar carrière tot de ontdekking dat er een samenhang moest zijn is tussen het kunstzinnig scheppende vermogen van het zingen en vraagstukken met betrekking tot het sociale leven. Zij was intussen moe van het bedrijven van moderne kunst en optredens voor publiek. De zoekende kunstenaar ontmoette in 1911 voor het eerst Rudolf Steiner, die haar met de volgende woorden toesprak: "Wat heeft u een wonderschoon ether-strottenhoofd! Ik wil niet onbescheiden zijn, maar het lijkt mij dat u zo zingt als ik spreek. En zou men niet zo - met gesublimeerde lucht - spreken en zingen om opgewassen te zijn tegen de eisen die aan het strottenhoofd gesteld worden?"

Deze woorden vormden voor Valborg een bevestiging van haar vermoeden dat haar onderzoekswerk een principiële betekenis zou kunnen hebben. En er was iemand die haar kon begrijpen en ondersteunen!

School van de stemonthulling

Gedurende twaalf jaar ontmoetten de beide persoonlijkheden elkaar, voor zover hun omvangrijke reizen dat toelieten. Daarbij mocht de zangeres vanuit haar onderzoek niet alleen vragen stellen maar zij kreeg ook aanwijzingen, opgaven en bevestigingen voor haar verdere werk. Uit haar kunstzinnige activiteiten en persoonlijk onderzoek groeide zo, in samenwerking met Rudolf Steiner, de basis voor de *antroposofische menskunde van het zingen*. Deze kennis legde zij in 1938 vast in haar boek *Die Schule der Stimmenthüllung*. En aansluitend op de kerstbijeenkomst in 1924/1925 werd zij door Rudolf Steiner gemachtigd om de zangpedagogiek op antroposofische basis te vertegenwoordigen.

Uit later onderzoek en studie van het werk van Werbeck kwam naar voren dat zij een belangrijk uitgangspunt hanteert: de zingende mens moet in zijn volledige dimensie begrepen worden als

fysiek, ziele- en geestelijk wezen. Werbeck ging bij dit, door Rudolf Steiner begeleide, onderzoek wetenschappelijk te werk en wel met de enige methode die het te onderzoeken object werkelijk tot zijn recht laat komen: de onderzoeksmethode volgens Goethe.

Deze benadering gaat uit van de door de zang zelf ontwikkelde zintuigen, in het bijzonder het gehoor. Het gehoor heeft namelijk als *uiterlijk horen*, de mogelijkheid zich met de zintuiglijke wereld bezig te houden en in zijn werkzaamheid als *innerlijk horen*, de mogelijkheid om zich te verbinden met de pure geestelijke dimensies van de wereld van de muziek.

Zo worden de 'buitenwereld' en de 'binnenwereld' met elkaar verbonden.

U kunt meedoen met het Lenteproject :

Vorig jaar was het lenteproject een groot succes.

"Het zonneliied" van Franciscus van Assisi, op muziek gezet door J.Schriefer

En het jaar daarvoor zongen we "Het openen van de Bronnen" van Matinu

Hier volgen 3 reacties van deelnemers:

- "Wat me raakte was het gevoel dat we elkaar konden dragen in het zingen. De verschillen in zang-ervaring waren groot, maar door het samen ademen en samen bewegen zongen we als één organisme. Heel bijzonder om dat te ervaren met mensen die ik niet of nauwelijks kende".

-En een beginner zegt:"Het proces van samen ontdekken en vooral het luisteren naar elkaar heeft mij goed gedaan en maakte dit muziekstuk tot een onvergetelijke iets".

-Een gevorderd zangeres : "Niet hoe goed het gaat is belangrijk, dát ik zing en dat wij samen zingen komt op de eerste plaats".

-Een muziektherapeut die meedeed:"ik ging ernaartoe als een eenling die de noten van het stuk bekeken had en binnen de kortste keren maakts ik deel uit van een groep die de mooie melodieën en harmonieën vierstemmig tot klinken wist te brengen.Dergelijke projecten verdienen veel zangers.Samen groeien aan het laten klinken van de prachtige muziek bij dit mooie lenteritueel".

-

Workshop

Cileke Angenent geeft samen met zangtherapeut Thomas Adam een workshop *De kunst van het zingen*.

In de workshop wordt afwisselend gewerkt met oefeningen en korte beschouwingen van de fenomenen en aspecten van *de menskunde van het zingen* van Valborg Werbeck-Svärdström.

De workshop vindt plaats op Bronlaak, te Oploo op 8 februari 2014 van 10 tot 17 uur.

www.cilekeangenent.nl